

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

OBCHODNÍ
AKADEMIE
PŘEROV

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<i>Registrační číslo projektu:</i>	CZ.1.07/1.5.00/34.0498
<i>Název projektu:</i>	OA Přerov – Peníze středním školám
<i>Číslo a název oblasti podpory:</i>	1.5 – Zlepšení podmínek pro vzdělávání na středních školách
<i>Realizace projektu:</i>	02. 07. 2012 – 01. 07. 2014

<i>Autor:</i>	Irena Sládečková
<i>Období vytváření výukového materiálu:</i>	11/2013 – 12/2013
<i>Ročník:</i>	3.
<i>Tematická oblast, předmět (klíčová slova):</i>	Náhrada mezd při dočasné pracovní neschopnosti
<i>Způsob použití výukového materiálu ve výuce:</i>	e-learningová výuka

Cíl: Seznámit se s druhy dávek nemocenského pojištění, s principem jejich vyplácení. Popsat zhruba postup při stanovování výše nemocenských dávek.

Dávky nemocenského pojištění při pracovní neschopnosti

Nárok na dávky nemocenského pojištění mají **zaměstnanci v pracovním poměru**, zaměstnanci na základě dohody o pracovní činnosti, státní zaměstnanci, členové družstev, soudci, příslušníci Policie ČR, Hasičského záchranného sboru ČR, Celní správa ČR a ostatní (dle § 5 zák. č. 187/2006 Sb.)

Pojištění vzniká zaměstnanci dnem, kdy nastoupil do práce, a zaniká dnem skončení pracovního poměru.

Z nemocenského pojištění se poskytují čtyři druhy dávek, a to:

- nemocenská,
- peněžitá pomoc v mateřství,
- ošetřovné,
- vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství.

Z důvodu zjednodušení se dále zabýváme jen nemocenskou.

Nemocenská náleží zaměstnanci, který byl uznán dočasně práce neschopným k výkonu svého zaměstnání z důvodu nemoci, popřípadě z důvodu karantény. Potvrzení o dočasné pracovní neschopnosti vydává na předepsaném tiskopise „Rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti“ ošetřující lékař. Ošetřující lékař také ukončuje pracovní neschopnost záznamem v předepsaném tiskopise. Zahájení pracovní neschopnosti oznamuje zaměstnanec svému zaměstnavateli.

V současné době se na nemocenských dávkách podílí zaměstnavatel a stát (prostřednictvím sociálního pojištění).

Zaměstnavatel vyplácí ze svých prostředků zaměstnancům náhradu mzdy v prvních 14 dnech nemoci. (Údaj platí od 1. 1. 2014, dosud se jednalo o prvních 21 dnů.) Výplatu poskytuje pouze za pracovní dny, a to až od 4. dne pracovní neschopnosti (náhrada za první tři dny pracovní neschopnosti se nevyplácí). Tato náhrada se nezdaňuje a ani se z ní neodvádí pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění.

Od 15. kalendářního dne nemoci náleží zaměstnanci dávky nemocenského pojištění vyplácené z prostředků správy sociálního zabezpečení (státu). Poskytují se za kalendářní dny. Správa sociálního zabezpečení je zasílá zaměstnanci přímo na jeho účet nebo poštovní složenkou.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

OBCHODNÍ
AKADEMIE
PŘEROV

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zaměstnavatel, který zaměstnává maximálně 25 zaměstnanců, může se přihlásit k tzv. zvláštnímu režimu pro malé zaměstnavatele. Pak si může částky, kterou je povinen správně sociálního zabezpečení za příslušný kalendářní měsíc odvést, odečte polovinu částky zúčtované na této náhradě mzdy v příslušném kalendářním měsíci. V tomto případě ale odvádí každý měsíc státu 26 % na sociální pojištění.

Výpočet náhrady mzdy po dobu pracovní neschopnosti

Náhrada mzdy při dočasné pracovní neschopnosti v rámci prvních 14 kalendářních dnů náleží zaměstnanci od 4. pracovního dne a to ve výši 60 % průměrného výdělku.

Průměrný výdělek za rozhodné období se vypočítá v těchto krocích:

1. denní vyměřovací základ

úhrn vyměřovacích základů pro pojištění důchodové pojištění za jednotlivé kalendářní měsíce rozhodného období

-----
počet kalendářních dnů za rozhodné období

Rozhodným obdobím se rozumí 12 kalendářních měsíců předcházejících měsíci, ve kterém vznikl nárok na nemocenské dávky.

2. Takto vypočtený výdělek je redukován. Jsou stanoveny tři redukční hranice podle výše průměrného výdělku. (Viz § 18 zákona 187/2006 Sb. Zákon o nemocenském pojištění).
Tento postup nebudeme dále konkretizovat.
3. Náhrada mzdy za hodinu činí 60 % průměrného hodinového redukováného výdělku.
4. Vypočtená snížená hodinová náhrada mzdy se násobí počet hodin, které by měl zaměstnanec v období odpracovat. (Zpravidla 8 hodin denně.)

Náhrady za dočasnou pracovní neschopnost se připočítávají k čisté mzdě, nepodléhají zdanění daní z příjmů ani odvodům na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění.

Otázky k textu

1. Vyjmenujte dávky, které jsou vypláceny z nemocenského pojištění.
2. Co je podmínkou uznání dočasné pracovní neschopnosti?
3. Jste týden nemocní chřipkou. Z jakých prostředků jsou vám vypláceny dávky nemocenského pojištění.
4. Od kterého dne pracovní neschopnosti dostáváte dávky nemocenského pojištění.
5. Kdo se podílí na výplatě dávek nemocenského pojištění při měsíční dočasné pracovní neschopnosti?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

OBCHODNÍ
AKADEMIE
PŘEROV

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Náhrada při dočasné pracovní neschopnosti od 15. dne trvání pracovní neschopnosti je vyplácena
  - a) zaměstnavatelem z jeho zdrojů
  - b) státem ze sociálního pojištění
  - c) zdravotními pojišťovnami
2. Začátek a konec dočasné pracovní neschopnosti určuje
  - a) ošetřující lékař na vystaveném předepsaném tiskopisu
  - b) ošetřující lékař oznamuje na tiskopisu zaměstnavatele
  - c) ošetřující lékař, ale zaměstnavatel zjišťuje odůvodněnost
3. Zaměstnavatel hradí ze svých prostředků náhradu mzdy
  - a) v prvních 14 dnech dočasné pracovní neschopnosti
  - b) v prvních 21 dnech dočasné pracovní neschopnosti
  - c) od 21. dne dočasné pracovní neschopnosti
4. Rozhodným obdobím pro stanovení denního vyměřovacího základu pro nemocenské pojištění je
  - a) 12 kalendářních měsíců předcházejících měsíci, ve kterém vznikl nárok na nemocenské dávky
  - b) 3 kalendářní měsíce předcházejících měsíci, ve kterém vznikl nárok na nemocenské dávky
  - c) kalendářní čtvrtletí předcházející měsíci, ve kterém vznikl nárok na nemocenské dávky
  - d) předcházející tři měsíce před měsícem, ve kterém vznikl nárok na nemocenské dávky
5. V prvních třech dnech dočasné pracovní neschopnosti náleží zaměstnanci náhrada mzdy ve výši
  - a) náhrada mzdy zaměstnanci nenáleží
  - b) 60 % redukováného vyměřovacího základu
  - c) 40 % redukováného vyměřovacího základu
  - d) 50 % redukováného vyměřovacího základu

Zdroje

ŠUBRT, Bořivoj a kol. *ABECEDA mzdové účetní 2011*. Ostrava: ANAG, 2011, ISBN 978-80-7263-635-8

NEUVEDEN. *Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce* [online]. [cit. 28.12.2013]. Dostupný na WWW:

business.center.cz/business/pravo/zakony/zakonik-prace/

NEUVEDEN. *Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů* [online]. [cit. 28.12.2013]. Dostupný na WWW:

business.center.cz/business/pravo/zakony/dprij/

EUVEDEN. *Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění* [online]. [cit. 28.12.2013]. Dostupný na WWW:

<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/nemocenske-pojisteni/>